

Драгомир Симовић

ВАЗА

„Како си, тата?”

„Добро”, рекао је Петар благо упитном интонацијом, све време гледајући у дечачке који су неотесано скакали околу. Покушавао је да пореди понашање својих унука са својом децом кад су била мала. Није им налазио ништа заједничко.

„Па мислим, да сам добро не бих био овде, зар не?”

„Знаш шта сам хтео да кажем – како ти је овде? Какви су према теби?”

Петар је скренуо поглед ка свом сину. Ово је било време примирја. Прошло је време кад су се свађали око тога да ли треба да га сместе у дом. Свађе су увек биле жустре и бескомпромисне. Петар је мрзео ту идеју из дна душе, али била му је потребна помоћ. Радије би умро. То му нису понудили као опцију. Љутио се, био немоћан, а онда се љутио јер је био немоћан.

Ово питање сад није питање. Ово су реченице које испуњавају празан простор. Можда у њима постоји размена осећања, неки минимални изражај, али не служе ничему. Зато је Петар одлучио да се не инвестира превише.

„Кажу да ће данас киша. Вруће је било ових дана, нека спарина. Нисам могао да дишем.”

Дарко је театрално скочио.

„Шта? Па где су биле сестре? Јеси ли звао помоћ?”

„Смири се.”

„Ма како смири се, за шта их плаћамо оволико сваки месец? Попричаћу са директором, како се беше зове, онај суви, носати... Илија? Да, мислим да је тако нешто. Па нисмо се тако договорили.”

Петар га је гледао, дуго и споро без иједне проговорене речи, а онда вратио поглед на унезверену децу. *Овај мали љави можда личи на Тијану, не знам. Она исто никад није била свесна своје кракашости. Увек се сјошћичала о своје ноге. Овај друји, не знам. Заменили су ја у љородилишћу.*

Дарко је извадио паклицу из џепа и почео да тражи упаљач по џеповима.

„Овде је забрањено пушење.”

Дарко се само на секунд укочио. „Ма само једну, неће нико то да провали. Нисам већ сат времена запалио.”

„Можда ме избаце одавде”, прокоментарио је Петар. Та мисао га је насмејала. Загледао се у тај први дим који је изашао из цигарете и замислио је како излази кроз прозор, пење се на други спрат и долази до носатог директора који одмах зна која је соба у питању. Устаје попут добро обученог пса и силази низ степенице. *Закуцаће за неких љар минути.* Још толико имају, још пар минута, а онда ће да се издере на обојицу, ухвати их за оковратнике и избаци напоље. Децу ће само да шутне кроз прозор кад буде видео како безглаво трче.

„Где је Тијана?”, упитао је Петар након што је завршио са маштањем. Знао је одговор, али тако ваљда нормални људи причају.

Дарко је повукао дим и искористио тих ритуалних десетак секунди да смисли добар одговор: „Рекла је да не може да дође овај пут. Следећи пут ће доћи.”

„Овде сам већ пола године, Дарко.”

„Ма зна она, свесна је тога, него не стиже. Звала ме је пре неки дан и, ето, утврдили смо да се ни ми нисмо чули месецима.”

„Није ни звала.”

Дарко је изнервирано избацио остатак дима из плућа. „Добро, зашто сад извлачиш свађу из овога? Није могла да дође, откуд знам. Види, расправи са њом. Твоја је ћерка, што ја сад морам ту да глумим неког адвоката између вас двоје. Није ни њој лако. Ни мени.”

У ћошку се налазила светлобраон ваза. Била је празна. Стандардни део сваке собе. Све собе су изгледале исто. Петар је мрзео ту вазу јер је то прва ствар коју је приметио када је поредио своју и друге собе. Тек касније је приметио столице, столове, слике, чаше. Све је било готово идентично. Пре пар месеци је покушао да буде друштвен и тад је и свраћао код других корисника овог дома. Након што је спазио све сличности, само је одустао. Људи су били досадни и депресивни, а једнолични ентеријер само је појачавао тај утисак.

Деца су толико скакала, гурала се и падала да је био уверен да ће кад-тад оборити вазу. А то је у реду. Неће бити његова кривица. Чинило му се да би му све много лакше падало када те вазе не би било. Само да нема тог првог, најгорег подсетника. То је све.

„Хоћеш да ти кажем истину, тата?”

Петар је и даље размишљао о проклетој вази. Шта ако је оборе, сломе у милион делића, а онда му само донесу нову, идентичну? Можда негде постоји остава (можда баш тамо лево на крају ходника иза оних увек закључаних врата) где има на хиљаде и хиљаде ових ваза. Све и да их ломи сваки дан, они ће му доносити нову. Опет и опет. Једна вечна бескрајна игра.

„Слушаш ли ме? Прави разлог зашто Тијана не долази је тај што не може да поднесе ово. Тешко јој је пало кад смо морали да те сместимо овде.”

Морали, помислио је Петар, а затим одлучио да се врати гледању деце. Сад је прави тренутак да га овај други гурне. Сад. На идеалном су месту. Нико не би замерио. Постали би му симпатични. Можда и на мигне оном који то успе да зна да је урадио праву ствар.

„Ти си за њу увек био нека снажна фигура, ослонац. А сад не можеш ни да...” Дарко је схватио како то звучи и није завршио реченицу. Правио се да му је цигарета прекинула овај ток мисли, а онда наставио. „Знаш, само није лако. Али доћи ће. Сигурно. Ево причаћу са њом, обећавам, посетиће те.”

Сударили су се са столицом, са столом. Пали су на тепих, овај један је умало главу разбио, али ваза ништа. Стоји и гледа директно у Петра.

„Ајде смирите се вас двојица!”, Дарко је викнуо, али свима је било јасно да у његовом гласу нема правог ауторитета. Дечац су се примирили на тренутак, а онда наставили по старом. „Молим те немој ово да јој узимаш за зло. Воли те она, наравно. Само ето...”

Није старост крива за ово, не. Доктори кажу да јесте, али није. Они гледају чињенице, а не логику ствари. Паркинсонова није само одлучила да се појави кад је Петар напунио колико већ година. Није била неминовна. Дошла је као последица. *Зашио њо нико не разуме?*

„Је л ме чујеш уопште, тата? Као да причам зиду!”

Ајде мали, гурни њу јебену вазу. Ајде макар само да нађрсне. Само један делић да се огломи, ја ћу ја сакриши у фиоку или у новчаник.

„Прошло је пола године, а ти нас и даље кривиш за то што смо морали да те сместимо овде.”

Крај примирја. *Баш инсистира на њом 'морали'.*

„Нисте ви ништа морали, Дарко. Ја сам ти рекао шта желим. И пре него што су се тремори погоршали. Чак и пре него што је Марија умрла.”

„Дај, немој опет са тим морбидним причама. Још пред децом.”

„Њих није брига. Питам се да л' уопште знају ко сам.”

„Наравно да знају, какво је то сад питање?”

Петар се одсутно насмешио. Никад није умео с децом. Ни својом ни туђом, ма колико година да имају. Марија се бавила тиме. Он је само

разумео Марију и надао се да она разуме њега. Замислио је да је ту, у соби. Седи на кревету са десне стране и смеши се.

„Ма пусти, причам глупости. Можда је до ових нових лекова што добијамо. Мислим да помажу, углавном.”

Дарко се избечио: „Стварно?”

Не. „Да.”

Обрисао је скоро невидљиву грашку зноја с леве стране чела и уз смешак узео другу цигарету. „Добро је, добро је. Значи има неке вајде од овога. Плаћамо брдо пара сваки месец.”

„Рекао си.”

Петар је испружио руку ка паклици, ухватио је и неколико секунди покушавао да извуче цигарету. Три су испале на сто, а једна се откотрљала доле на под. Нико није смео да подигне поглед. Дарко је нервозно тресао десну ногу.

„Знаш, реци Тијани да се не љутим. Разумем је, не замерам.”

И даље спуштеног погледа, Дарко је брзо одговорио.

„Ма попричаћу ја са њом. Не брини. Свратиће, видећеш. Само мало да јој прођу те неке обавезе и то. Унапредили су је.” Још који секунд тишине (не рачунајући непрестану буку немирне деце). „Е, тата, касно је, морамо да кренемо. Клинци нису вечерали... А буду бесни кад су гладни, видиш већ. Свратићемо опет следеће недеље.”

Петар је још једном покушао да ухвати једну од цигарета са стола, али Дарко га је предухитрио и покупио их, укључујући и ону са пода. Све их је вратио у паклицу, једну по једну, а кад је убацио последњу, зачуо је гласну ломљаву иза себе.

„Нисам ја”, узвикнуо је дечак ближи крхотинама.

Петар се наглас насмејао.